

HỘI VẬT LIỆU XÂY DỰNG
Số 26./HVLXDVN.

V/V Kiến nghị đưa thuế suất thuế xuất khẩu
clanhke xi măng về không phân trăm

Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 17 tháng 7 năm 2024

Kính gửi: Ông Phạm Minh Chính

Thủ tướng Chính phủ nước Cộng hoà XHCN Việt Nam

Ngày 15/6/2024, Thủ tướng Chính phủ cùng các Phó Thủ tướng đã tổ chức “Hội nghị trực tuyến về tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy sản xuất, tiêu thụ xi măng, sắt thép và vật liệu xây dựng”. Hội nghị đã mang lại niềm tin, sự phấn khởi và niềm động viên lớn đối với ngành công nghiệp vật liệu xây dựng Việt Nam. Những ý kiến đánh giá, nhận định và chỉ đạo của Thủ tướng tại Hội nghị là động lực, định hướng quan trọng cho sự phát triển Ngành trong tương lai, nó mang lại niềm tin, sự quyết tâm để các nhà đầu tư, các nhà sản xuất vật liệu xây dựng tiếp tục phát triển Ngành theo các định hướng đã được Đảng và Nhà nước xác định và những ý kiến chỉ đạo trực tiếp, cụ thể của Thủ tướng Chính phủ. Thay mặt các doanh nghiệp sản xuất vật liệu xây dựng Việt Nam, Hội vật liệu xây dựng Việt Nam xin gửi tới Thủ tướng Chính phủ, các Phó Thủ tướng lời cảm ơn chân thành và sâu sắc về sự quan tâm của Chính phủ tới Ngành công nghiệp vật liệu xây dựng Việt Nam.

Tại Hội nghị nêu trên, vẫn có ý kiến biện minh cho chính sách thuế xuất khẩu clanhke xi măng hiện hành với mức thuế suất thuế xuất khẩu 10 % (ý kiến của vị đại diện Bộ Tài Chính). Bộ Tài chính cho rằng, việc áp mức thuế suất thuế xuất khẩu clanhke xi măng 10 % nhằm mục đích hạn chế xuất khẩu clanhke theo Chiến lược phát triển vật liệu xây dựng Việt Nam thời kỳ 2021 – 2030, định hướng đến năm 2050 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1266 QĐ-TTg, ngày 18/8/2020. Có một số ý kiến cho rằng, vì clanhke xi măng được chế tạo từ khoáng sản nên cần hạn chế xuất khẩu để bảo vệ nguồn tài nguyên khoáng sản, phù hợp với chủ trương của Đảng. Sau Hội nghị ngày 15/6/2024, Hiệp hội xi măng Việt Nam đã có công văn gửi Thủ tướng Chính phủ kiến nghị về vấn đề thuế xuất khẩu clanhke xi măng (Công văn số 35/VPHH ngày 18/6/2024). Hiệp hội xi măng Việt Nam cũng đã có công văn gửi Bộ Tài chính về vấn đề này.

Tuy nhiên, đến nay, các kiến nghị của Hiệp hội xi măng Việt Nam vẫn chưa nhận được thông tin phản hồi từ Bộ Tài chính và các cơ quan có liên quan, ngay cả sau khi Văn phòng Chính phủ có ý kiến truyền đạt chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính yêu cầu Bộ Tài chính nghiên cứu ý kiến của Hiệp hội xi măng Việt Nam tại Công văn số 35/VPHH ngày 18/6/2024. Vì vậy, Hội Vật liệu xây dựng Việt Nam xin báo cáo Thủ tướng Chính phủ một số ý kiến liên quan đến thuế xuất khẩu clanhke xi măng như sau:

1. Đề nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo đưa clanhke xi măng xuất khẩu ra

khỏi nhóm hàng hóa xuất khẩu số thứ tự 211 của Biểu thuế xuất khẩu theo Danh mục mặt hàng chịu thuế (Ban hành kèm theo Nghị định số 26/2023/NĐ-CP ngày 31 tháng 5 năm 2023 của Chính phủ), đồng nghĩa với việc sản phẩm clanhke xi măng xuất khẩu thuộc đối tượng áp dụng thuế suất thuế giá trị gia tăng 0 % theo Nghị định 146/2017/NĐ-CP, Điều 1, trang 2. Tại Điều 1 Nghị định 146/2017/NĐ-CP, quy định “Sản phẩm xuất khẩu được chế biến từ tài nguyên, khoáng sản do cơ sở kinh doanh trực tiếp khai thác và chế biến hoặc thuê cơ sở khác chế biến mà quy trình chế biến đã thành sản phẩm khác sau đó lại tiếp tục chế biến ra sản phẩm xuất khẩu (quy trình chế biến khép kín hoặc thành lập phân xưởng, nhà máy chế biến theo từng công đoạn) thì sản phẩm xuất khẩu này thuộc đối tượng áp dụng thuế suất thuế giá trị gia tăng 0 % nếu đáp ứng được các điều kiện theo quy định tại điểm c khoản 2 Điều 12 Luật thuế giá trị gia tăng.”

Clanhke xi măng là sản phẩm được chế biến sâu từ nhiều loại nguyên liệu khác nhau, trải qua nhiều công đoạn công nghệ khép kín từ khai thác, đập nhỏ, đồng nhất, định lượng, trộn đều, nghiền mịn và nung ở nhiệt độ cao, khoảng 1450 °C, sau đó làm lạnh bằng máy làm lạnh để có clanhkexi măng đảm bảo chất lượng theo yêu cầu. Sản phẩm clanhke xi măng được chế biến ở ít nhất 3 công đoạn công nghệ, bao gồm: Gia công sơ bộ sau khai thác mỏ; đồng nhất tại nhà máy xi măng; chế tạo phối liệu xi măng mịn; nung clanhke. Vì vậy, clanhke xi măng đáp ứng đầy đủ yêu cầu của Điều 1 Nghị định 146/2017/NĐ-CP và khi xuất khẩu phải được áp dụng mức thuế suất 0 %. Trong đầu tư nhà máy và trong sản xuất sản phẩm, các chi phí cho các công đoạn để sản xuất ra clanhke chiếm tới 80% tổng chi phí. Công nghệ sản xuất clanhke xi măng phức tạp hơn so với công nghệ sản xuất thép. Theo chúng tôi, thép xuất khẩu được áp dụng mức thuế suất 0 % là chính đáng nên sản phẩm clanhke xi măng cũng phải được áp dụng mức thuế suất 0 %.

Vì vậy việc đánh thuế xuất khẩu clanhke xi măng 5 %, 10 %,... đều trái với các quy định của pháp luật hiện hành.

Mặt khác, việc đánh thuế xuất khẩu clanhke xi măng 5 %, 10 % là trái với cam kết của Việt Nam tại các Hiệp định với các tổ chức WTO, CP TPP.

Nếu hạn chế xuất khẩu clanhke xi măng bằng cách đánh thuế xuất khẩu, thông qua việc đưa clanhke xi măng vào nhóm hàng hóa số thứ tự 211 của Biểu thuế xuất khẩu theo Danh mục mặt hàng chịu thuế, cũng là trái với các quy định hiện hành của pháp luật. Những vấn đề liên quan đến việc này sẽ được trình bày ở phần 2 của báo cáo này.

2. Những vấn đề liên quan đến Chiến lược phát triển vật liệu xây dựng Việt Nam thời kỳ 2021 – 2030, định hướng đến năm 2050 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1266/QĐ-TTg ngày 18 tháng 8 năm 2020 và các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng.

Ngành vật liệu xây dựng hiểu rằng, xuất khẩu clanhke xi măng chỉ là giải pháp tình thế khi tiêu thụ trong nước sụt giảm. Theo Chiến lược, tỉ lệ xuất khẩu clanhke và xi măng thời kỳ 2021 – 2030 không vượt quá 30 % tổng công suất thiết kế. Thực tế, lượng xuất khẩu clanhke và xi măng hiện nay chưa vượt quá giới hạn được nêu trong Chiến lược. Mặt khác, Chính phủ chưa có chế tài xử lý trường hợp xuất khẩu vượt quá mục tiêu được nêu ra

trong Chiến lược. Nếu có chế tài xử lý, cũng chỉ xử lý đối với phần xuất khẩu vượt quá quy định.

Việc xuất khẩu clanhke xi măng đang được thực hiện đúng chủ trương, đường lối chính sách của Đảng. Việt Nam đang xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền, vì vậy, các chủ trương, chính sách của Đảng đều được thể chế hóa thành các văn bản quy phạm pháp luật của nhà nước. Đề nghị Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành thực hiện chức trách, nhiệm vụ theo đúng các quy định của pháp luật, không tự đặt ra các rào cản, các định mức chưa có căn cứ khoa học, chưa được các hội đồng chuyên ngành đánh giá, gây cản trở cho doanh nghiệp, kìm hãm sự phát triển kinh tế đất nước.

Có một số ý kiến băn khoăn về việc ngành xi măng khai thác nhiều núi đá vôi. Về vấn đề này, chúng tôi thấy, việc sử dụng đá vôi cho sản xuất xi măng đang thực hiện đúng theo quy hoạch được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, các mỏ đều có đầy đủ giấy phép khai thác và đáp ứng các yêu cầu về môi trường.

Hội Vật liệu xây dựng Việt Nam kiến nghị Chính phủ cho phép khai thác các mỏ đá vôi xuống sâu để tận dụng tài nguyên, giảm bớt số lượng núi đá vôi cần khai thác, tạo các hồ dự trữ nước ngọt phục vụ nông nghiệp và dân sinh, tạo cảnh quan sau khai thác mỏ. Mỏ đá vôi Hóa An thuộc tỉnh Đồng Nai là một ví dụ tốt để nghiên cứu, nhân rộng.

Trên đây là một số ý kiến và kiến nghị của Hội Vật liệu xây dựng Việt Nam, kính mong Thủ tướng Chính phủ quan tâm giải quyết.

Kính chúc sức khỏe Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ.

Trân trọng cảm ơn.

T/M BAN CHẤP HÀNH HỘI

CHỦ TỊCH

TÓNG VĂN NGÀ

Nơi nhận:

- Như kính gửi
- Phó Thủ tướng Chính Phủ Lê Minh Khái
- Phó Thủ tướng Chính Phủ Trần Hồng Hà
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP Trần Văn Sơn
- Bộ trưởng Bộ Xây dựng
- Chủ tịch Hiệp hội Xi măng Việt Nam
- Lưu VP